

UREDBA (ES) št. 924/2009 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA
z dne 16. septembra 2009
o čezmejnih plačilih v Skupnosti in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 2560/2001
(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 95(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropske centralne banke ⁽²⁾,

v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Za pravilno delovanje notranjega trga in da se poenostavi čezmejna trgovina v Skupnosti, je pomembno, da so stroški čezmejnih plačil v eurih enaki stroškom ustreznih plačil v državi članici. Načelo enakih stroškov vzpostavlja Uredba (ES) št. 2560/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. decembra 2001 o čezmejnih plačilih v eurih ⁽⁴⁾, ki se uporablja za čezmejna plačila v eurih in švedskih kronah do zneska 50 000 EUR ali ekvivalenta le-tega.

(2) Poročilo Komisije z dne 11. februarja 2008 o uporabi Uredbe (ES) št. 2560/2001 o čezmejnih plačilih v eurih, je potrdilo, da so se zaradi uporabe navedene uredbe nadomestila za čezmejna plačila v eurih dejansko znižala na raven nacionalnih nadomestil in da je navedena uredba spodbudila evropsko plačilno industrijo k sprejetju potrebnih ukrepov za vzpostavitev infrastrukture za plačila, ki se bo uporabljala v vsej Skupnosti.

(3) V poročilu Komisije so obravnavane praktične težave, ki se pojavljajo v zvezi z izvajanjem Uredbe (ES) št. 2560/2001. V sklepni ugotovitvi je bilo predlaganih več sprememb navedene uredbe za odpravo težav, ugotovljenih med postopkom revizije. Te težave se nanašajo na oviranje notranjega trga plačil, nastalo zaradi neenotnih obveznosti statističnega poročanja, težav pri izvrševanju Uredbe (ES) št. 2560/2001 zaradi pomanjkanja pooblaščenih pristojnih nacionalnih organov, odsotnosti organov za izvensodno reševanje sporov v zvezi z navedeno uredbo in dejstva, da navedena uredba ne vključuje neposrednih bremenitev.

(4) Direktiva 2007/64/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2007 o plačilnih storitvah na notranjem trgu ⁽⁵⁾ določa sodobno zakonsko podlago za oblikovanje notranjega trga plačil v vsej Skupnosti. Za zagotovitev pravne skladnosti med obema pravnima aktoma je priporočljivo spremeniti ustrezne določbe Uredbe (ES) št. 2560/2001, zlasti opredelitve pojmov.

(5) Uredba (ES) št. 2560/2001 vključuje čezmejne kreditne prenose in čezmejna elektronska plačila. V skladu s ciljem Direktive 2007/64/ES, to je omogočiti čezmejne neposredne bremenitve, je priporočljivo razširiti področje uporabe Uredbe (ES) št. 2560/2001. Za plačilne instrumente, ki obstajajo predvsem ali izključno v papirni obliki, kot so čeki, še vedno ni priporočljivo uporabljati načela enakih stroškov, ker jih že zaradi njihove narave ni mogoče obdelovati tako učinkovito kot elektronska plačila.

(6) Načelo enakih stroškov bi se moralo uporabljati za plačila, ki se odredijo ali zaključijo v papirni obliki ali v gotovini in ki se v plačilni verigi obdelujejo elektronsko, razen čekov, in za vsa nadomestila, neposredno ali posredno povezana s plačilno transakcijo, vključno z nadomestili, vezanimi na pogodbo, kar pa ne vključuje nadomestil za menjavo valut. Posredna nadomestila bi morala vključevati nadomestila za vzpostavitev trajnega plačilnega naloga oziroma nadomestila, povezana z uporabo bančne ali kreditne plačilne kartice, in bi morala biti enaka za nacionalne in čezmejne plačilne transakcije v Skupnosti.

⁽¹⁾ Mnenje z dne 24. marca 2009 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽²⁾ UL C 21, 28.1.2009, str. 1.

⁽³⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 24. aprila 2009 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in Sklep Sveta z dne 27. julija 2009.

⁽⁴⁾ UL L 344, 28.12.2001, str. 13.

⁽⁵⁾ UL L 319, 5.12.2007, str. 1.

- (7) Da bi preprečili drobitev plačilnih trgov, je ustrezno uporabiti načelo enakih stroškov. V ta namen bi bilo treba za vsako kategorijo čezmejnih plačil določiti nacionalno plačilo z enakimi ali podobnimi značilnostmi, kot jih ima čezmejno plačilo. Pri določitvi nacionalnega plačila, ki ustreza čezmejnemu plačilu, bi moralo biti med drugimi mogoče uporabiti naslednja merila: način odreditve, izvajanja in zaključka plačila, stopnja avtomatizacije, vsakršno jamstvo za plačilo, status stranke in razmerje s ponudnikom plačilnih storitev ali uporabljen plačilni instrument, kot je opredeljen v členu 4(23) Direktive 2007/64/ES. Ta merila se ne bi smela šteti kot izčrpna.
- (8) Pristojni organi bi morali izdati smernice za opredelitev ustreznih plačil, kadar menijo, da je to potrebno. Komisija, ki ji po potrebi pomaga Odbor za plačila, bi morala pripraviti ustrezna navodila in pomagati pristojnim organom.
- (9) Pomembno je, da se poenostavi izvajanje čezmejnih plačil s strani ponudnikov plačilnih storitev. V zvezi s tem je treba spodbujati standardizacijo, zlasti glede uporabe mednarodne številke bančnega računa (IBAN) in bančne identifikacijske kode (BIC). Zato je ustrezno, da ponudniki plačilnih storitev uporabnikom plačilnih storitev zagotovijo IBAN in BIC za zadevni račun.
- (10) Neenotne obveznosti glede statističnega poročanja o plačilni bilanci, ki se uporabljajo izključno za čezmejna plačila, ovirajo razvoj enotnega trga plačil, zlasti v okviru enotnega območja plačil v eurih (SEPA). Priporočljivo je, da se v okviru SEPA do 31. oktobra 2011 ponovno oceni, ali je primerno, da se odpravijo te obveznosti poročanja na podlagi bančnih poravnjav. Za zagotovitev neprekinjenega, pravočasnega in učinkovitega zagotavljanja statističnih podatkov o plačilni bilanci je priporočljivo še, da se zagotovi nadaljnje zbiranje enostavno dostopnih plačilnih podatkov, kot so IBAN, BIC in znesek plačila ali osnovni zbirni plačilni podatki za različne plačilne instrumente, če postopek zbiranja ne ovira avtomatske obdelave plačil in je lahko popolnoma avtomatiziran. Ta uredba ne vpliva na druge obveznosti poročanja za namene politike, na primer na poročanje zaradi preprečevanja pranja denarja ali financiranja terorizma oziroma za davčne namene.
- (11) Sedaj so za obstoječe nacionalne sisteme neposredne bremenitve v uporabi različni poslovni modeli. Da bi se olajšala uvedba sistema neposredne bremenitve SEPA, je treba vzpostaviti skupen poslovni model in zagotoviti večjo pravno jasnost glede večstranskih pristojbin za izmenjavo. V primeru čezmejnih neposrednih bremenitev bi bilo to mogoče izjemoma doseči tako, da se določi najvišji znesek večstranske pristojbine za izmenjavo za posamezno transakcijo v prehodnem obdobju. Pogodbene stranke pri večstranskem sporazumu pa bi morale imeti možnost svobodno določiti nižji znesek ali se dogovoriti o ničelni večstranski pristojbini za izmenjavo. Za nacionalne neposredne bremenitve SEPA bi bilo mogoče uporabiti enako pristojbino za izmenjavo ali drugo medbančno dogovorjeno pristojbino med ponudnikoma plačilnih storitev plačnika in prejemnika plačila, kot je že obstajala na nacionalni ravni pred začetkom veljavnosti te uredbe. Če se v prehodnem obdobju zmanjša ali odpravi nacionalna večstranska pristojbina za izmenjavo ali drugo medbančno dogovorjeno pristojbino, na primer zaradi uporabe konkurenčnega prava, bi morala za nacionalne neposredne bremenitve SEPA v prehodnem obdobju veljati spremenjena ureditev. Če za plačilo z neposredno bremenitvijo velja dvostranski sporazum, bi morali pogoji dvostranskega sporazuma prevladati nad vsako večstransko pristojbino za izmenjavo ali drugo medbančno dogovorjeno pristojbino. Sektor lahko s pomočjo pravne varnosti, zagotovljene v prehodnem obdobju, razvije in doreče skupni, dolgoročni poslovni model za izvajanje neposrednih bremenitev SEPA. Ob koncu prehodnega obdobja bi morala biti za poslovni model neposrednih bremenitev SEPA vzpostavljena dolgoročna rešitev, skladna s pravom ES o konkurenci in regulativnim okvirom Skupnosti. V okviru trajnega dialoga s sektorjem bančništva in na podlagi prispevkov ustreznih udeležencev na trgu name-rava Komisija nujno zagotoviti smernice glede ciljev in izmerljivih meril združljivosti večstranskih medbančnih nadomestil (ki bi lahko vključevala tudi druge večstranske pristojbine za izmenjavo) s pravom ES o konkurenci in regulativnim okvirom Skupnosti.
- (12) Za izvedbo transakcije z neposredno bremenitvijo mora biti račun plačnika dosegljiv. Za spodbujanje uspešnega prevzema neposrednih bremenitev SEPA je zato bistvenega pomena, da so računi vseh plačnikov dosegljivi, kadar to že velja za obstoječe nacionalne neposredne bremenitve v eurih, saj plačnik in prejemnik plačila v nasprotnem primeru ne bosta mogla izkoristiti prednosti zbiranja čezmejnih neposrednih bremenitev. Če račun plačnika v okviru sistema neposrednih bremenitev SEPA ni dosegljiv, plačnik (dolžnik) in prejemnik plačila (upnik) ne bosta mogla izkoristiti priložnosti, ki jih nudi nov sistem neposrednih bremenitev. To je še posebej

- pomembno, kadar plačnik odredi zbiranje neposrednih bremenitev v paketni datoteki, na primer mesečno ali četrtno zbiranje računov za elektriko ali druge javne storitve, in ne v obliki ločene zbirke za posamezno stranko. Če upniki ne bodo mogli doseči vseh svojih dolžnikov z enim samim postopkom, bodo potrebni dodatni ročni posegi, ki bodo najverjetneje povečali stroške. Ker torej brez obvezne dosegljivosti za ponudnika plačilnih storitev plačnika, učinkovitost zbirk neposrednih bremenitev ne bo povsem izboljšana, konkurenca na vseevropski ravni pa bo ostala omejena. Vendar pa bi se morala glede na posebne značilnosti neposrednih bremenitev med podjetji ta določba uporabljati le za osnovni sistem neposrednih bremenitev SEPA, ne pa za sistem neposrednih bremenitev SEPA med podjetji. Obveza o dosegljivosti zajema pravico ponudnika plačilnih storitev, da ne izvede plačila z neposredno bremenitvijo v skladu s sistemom neposrednih bremenitev v zvezi z, na primer, zavrnitvijo, odklonitvijo ali vračilom plačila. Obveza o dosegljivosti se ne bi smela uporabljati za ponudnike plačilnih storitev, ki so pooblašteni za zagotavljanje in izvajanje transakcij z neposredno bremenitvijo, a se komercialno ne ukvarjajo s temi dejavnostmi.
- (13) Glede na tehnične zahteve, potrebne zaradi dosegljivosti, je prav tako pomembno, da ima ponudnik plačilnih storitev plačnika na voljo dovolj časa za pripravo na izpolnitev obveze o dosegljivosti. Ponudnikom plačilnih storitev bi bilo treba zato za izpolnitev navedene obveze omogočiti prehodno obdobje, ki lahko traja največ eno leto od datuma začetka uporabe te uredbe. Ker bi morali ponudniki plačilnih storitev iz držav članic, ki niso del euroobmočja, opraviti več pripravljalnih dejavnosti, bi bilo treba tem ponudnikom plačilnih storitev odobriti odlog uporabe obveze o dosegljivosti za največ pet let od datuma začetka uporabe te uredbe. Od ponudnikov plačilnih storitev, ki so v državi članici, ki je uvedla euro kot svojo valuto v štirih letih po datumu začetka uporabljanja te uredbe, pa bi se moralo zahtevati, da izpolnijo obvezo o dosegljivosti v enem letu od datuma pridružitve te države članice euroobmočju.
- (14) Navedeni pristojni organi bi morali imeti ustrezna pooblastila za učinkovito izpolnjevanje svojih nalog v zvezi s spremljanjem ter za sprejetje vseh potrebnih ukrepov, s katerimi bi zagotovili, da ponudniki plačilnih storitev izpolnjujejo določbe te uredbe.
- (15) Da bi se zagotovila možnost uporabe pravnih sredstev v primerih nepravilne uporabe te uredbe, bi morale države članice določiti ustrezne in učinkovite pritožbene postopke in druga pravna sredstva za reševanje sporov med uporabnikom in ponudnikom plačilnih storitev. Pomembno je tudi, da se, kadar je to primerno, določijo obstoječi ali imenujejo novi pristojni pritožbeni organi in organi za izvensodno reševanje sporov.
- (16) Za nemoteno in pravočasno reševanje čezmejnih sporov v zvezi s to uredbo je ključno v Skupnosti zagotoviti dejavno sodelovanje pristojnih pritožbenih organov in organov za izvensodno reševanje sporov. Takšno sodelovanje bi moralo biti mogoče izvajati v obliki izmenjave informacij o zakonodaji ali pravni praksi iz njihove sodne pristojnosti ali, če je ustrezno, prenosa ali prevzetja pritožbenih postopkov ali postopkov za reševanje sporov.
- (17) Države članice bi morale v nacionalni zakonodaji določiti učinkovite, sorazmerne in odvračilne kazni za neupoštevanje določb te uredbe.
- (18) Razširitev uporabe te uredbe z eura še na druge valute bi imela očitne koristi, zlasti glede števila zajetih plačil. Da se državam članicam, ki nimajo eura za svojo valuto, omogoči razširitev uporabe te uredbe na čezmejna plačila v njihovih nacionalnih valutah, bi bilo treba vzpostaviti postopek priglasitve. Vendar bi bilo treba zagotoviti, da državam članicam, ki že uporabljajo navedeni postopek priglasitve, ne bi bilo treba predložiti nove priglasitve.
- (19) Zaželeno je, da Komisija predloži poročilo o ustreznosti odprave nacionalnih obveznosti poročanja na temelju poravnave. Primerno je tudi, da Komisija predloži poročilo o uporabi te uredbe, v katerem oceni predvsem uporabo IBAN in BIC za olajšanje plačil znotraj Skupnosti in razvoj trga glede uporabe določb o neposrednih bremenitvah. V okviru razvoja SEPA je zaželeno tudi, da poročilo preuči ustreznost zgornje meje v višini 50 000 EUR, ki se trenutno uporablja za načelo enakih stroškov.
- (20) Zaradi pravne varnosti in jasnosti bi bilo treba Uredbo (ES) št. 2560/2001 razveljaviti.

- (21) Za zagotovitev pravne skladnosti med to uredbo in Direktivo 2007/64/ES, zlasti glede preglednosti pogojev in informacijskih zahtev za plačilne storitve ter glede pravic in obveznosti v zvezi z izvajanjem in uporabo plačilnih storitev, je primerno, da se ta uredba začne uporabljati 1. novembra 2009. Primerno je, da se državam članicam dovoli, da ukrepe za uvedbo kazni za kršitve te uredbe sprejmejo do 1. junija 2010.
- (22) Ker ciljev te uredbe države članice ne morejo same zadovoljivo doseči in se zaradi obsega in učinkov ukrepa lahko bolje dosežejo na ravni Skupnosti, lahko Skupnost sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega okvirov, potrebnih za doseg navedenih ciljev –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Vsebina in področje uporabe

1. Ta uredba določa pravila o čezmejnih plačilih v Skupnosti in zagotavlja, da so nadomestila za čezmejna plačila v Skupnosti enaka kot za plačila v isti valuti v državi članici.
2. Ta uredba se v skladu z določbami Direktive 2007/64/ES uporablja za čezmejna plačila, izražena v eurih ali nacionalnih valutah držav članic, ki so priglasile namero o razširitvi uporabe te uredbe na svojo nacionalno valuto v skladu s členom 14.
3. Ta uredba se ne uporablja za plačila, ki jih izvršijo ponudniki plačilnih storitev za svoj račun ali v imenu drugih ponudnikov plačilnih storitev.
4. V členih 6, 7 in 8 so določena pravila za transakcije z neposredno bremenitvijo, izražene v eurih, med ponudniki plačilnih storitev plačnika in prejemnika plačila.

Člen 2

Opredelitev pojmov

Za namene te uredbe se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. „čezmejno plačilo“ pomeni elektronsko plačilno transakcijo, ki jo odredi plačnik ali prejemnik plačila, pri čemer se ponudnik plačilnih storitev plačnika in ponudnik plačilnih storitev prejemnika plačila nahajata v različnih državah članicah;

2. „nacionalno plačilo“ pomeni elektronsko plačilno transakcijo, ki jo odredi plačnik ali prejemnik plačila oziroma se odredi prek njega, pri čemer se ponudnik plačilnih storitev plačnika in ponudnik plačilnih storitev prejemnika plačila nahajata v isti državi članici;
3. „plačnik“ pomeni fizično ali pravno osebo, ki je imetnik plačilnega računa in odredi plačilni nalog v breme plačilnega računa, ali, če plačilni račun ne obstaja, fizično ali pravno osebo, ki izda plačilni nalog;
4. „prejemnik plačila“ pomeni fizično ali pravno osebo, ki je predvideni prejemnik sredstev, ki so bila predmet plačilne transakcije;
5. „ponudnik plačilnih storitev“ pomeni katero koli od kategorij pravnih oseb iz člena 1(1) Direktive 2007/64/ES ter fizične ali pravne osebe iz člena 26 navedene direktive, ne vključuje pa institucij iz člena 2 Direktive 2006/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti kreditnih institucij ⁽¹⁾, ki jim je bila odobrena opustitev za države članice, ki se izvaja v skladu s členom 2(3) Direktive 2007/64/ES;
6. „uporabnik plačilnih storitev“ pomeni fizično ali pravno osebo, ki uporablja plačilne storitve kot plačnik ali prejemnik plačila ali oboje;
7. „plačilna transakcija“ pomeni dejanje pologa, prenosa ali dviga sredstev, ki ga odredi plačnik ali prejemnik plačila oziroma se ga odredi prek njega, neodvisno od osnovnih obveznosti med plačnikom in prejemnikom plačila;
8. „plačilni nalog“ pomeni navodilo plačnika ali prejemnika plačila njegovemu ponudniku plačilnih storitev, s katerim zahteva izvedbo plačilne transakcije;
9. „nadomestilo“ pomeni vsako nadomestilo, ki ga ponudnik plačilne storitve obračuna uporabniku plačilne storitve in je neposredno ali posredno povezano s plačilno transakcijo;
10. „sredstva“ pomenijo bankovce in kovance, knjižni denar in elektronski denar, kakor je opredeljen v členu 1(3)(b) Direktive 2000/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. septembra 2000 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti ter nadzoru skrbnega in varnega poslovanja institucij za izdajo elektronskega denarja ⁽²⁾;

⁽¹⁾ UL L 177, 30.6.2006, str. 1.

⁽²⁾ UL L 275, 27.10.2000, str. 39.

11. „potrošnik“ pomeni fizično osebo, ki ne deluje v okviru svoje trgovske, poslovne, obrtne ali poklicne dejavnosti;
12. „mikro-podjetje“ pomeni podjetje, ki je ob sklenitvi pogodbe o plačilni storitvi podjetje, kot je opredeljeno v členih 1 in 2(1) ter (3) Priloge k Priporočilu Komisije 2003/361/ES z dne 6. maja 2003 glede opredelitve mikro, malih in srednje velikih podjetij ⁽¹⁾;
13. „pristojbina za izmenjavo“ pomeni pristojbino, plačano za vsako transakcijo z neposredno bremenitvijo med ponudnikom plačilnih storitev plačnika in ponudnikom plačilnih storitev prejemnika plačila;
14. „neposredna bremenitev“ pomeni plačilno storitev za bremenitev plačilnega računa plačnika, kadar plačilno transakcijo odredi prejemnik plačila na podlagi plačnikovega soglasja, ki ga plačnik da prejemniku plačila, ponudniku plačilnih storitev prejemnika plačila ali svojemu ponudniku plačilnih storitev;
15. „sistem neposredne bremenitve“ pomeni skupni niz pravil, praks in standardov za izvajanje transakcij z neposredno bremenitvijo, o katerih so se sporazumeli ponudniki plačilnih storitev.

Člen 3

Nadomestila za čezmejna plačila in ustrezna nacionalna plačila

1. Nadomestila, ki jih uporabniku plačilnih storitev obračuna ponudnik plačilnih storitev za čezmejna plačila do zneska 50 000 EUR, so enaka kot nadomestila, ki jih isti ponudnik plačilnih storitev obračuna uporabnikom plačilnih storitev za ustrezna nacionalna plačila enake vrednosti in v isti valuti.
2. Ko ponudnik plačilne storitve zaradi zahteve iz odstavka 1 določa višino nadomestila za čezmejno plačilo, določi ustrezno nacionalno plačilo.

Pristojni organi izdajo smernice glede določitve ustreznih plačil, kadar menijo, da je to potrebno. Pristojni organi v Odboru za plačila, vzpostavljenem v skladu s členom 85(1) Direktive 2007/64/ES, dejavno sodelujejo, da zagotovijo skladnost smernic za ustrezna nacionalna plačila.

3. Če je država članica uradno priglasila svojo odločitev o razširitvi področja uporabe te uredbe na svojo nacionalno valuto v skladu s členom 14, se lahko nacionalno plačilo v valuti te države članice šteje za enakovredno čezmejnemu plačilu, izraženemu v eurih.

4. Ta uredba se ne uporablja za nadomestila za menjavo valut.

Člen 4

Ukrepi za poenostavitev avtomatizacije plačil

1. Ponudnik plačilnih storitev uporabniku plačilnih storitev, kadar je to ustrezno, sporoči IBAN uporabnika plačilnih storitev in BIC ponudnika plačilnih storitev.

Ponudnik plačilnih storitev poleg tega, kadar je to ustrezno, navede IBAN uporabnika plačilnih storitev in BIC ponudnika plačilnih storitev tudi na bančnih izpiskih ali njihovih prilogah.

Ponudnik plačilnih storitev posreduje uporabniku plačilnih storitev informacije iz tega odstavka brezplačno.

2. Če je glede na naravo zadevne plačilne transakcije ustrezno:

(a) plačnik za transakcije, ki jih sam odredi, ponudniku plačilnih storitev na zahtevo sporoči IBAN prejemnika plačila in BIC ponudnika plačilnih storitev prejemnika plačila;

(b) prejemnik plačila za transakcije, ki jih sam odredi, ponudniku plačilnih storitev na zahtevo sporoči IBAN plačnika in BIC ponudnika plačilnih storitev plačnika.

3. Ponudnik plačilnih storitev lahko uporabniku plačilnih storitev poleg nadomestil, zaračunanih v skladu s členom 3(1), zaračuna dodatna nadomestila, če uporabnik ponudniku plačilnih storitev naroči, naj izvrši plačilno transakcijo, ne sporoči pa mu številke IBAN in kode BIC v skladu z odstavkom 2 tega člena. Ta nadomestila so ustrezna in sorazmerna s stroški. Ponudnik plačilnih storitev in uporabnik plačilnih storitev se dogovorita o teh nadomestilih. Ponudnik plačilnih storitev pravočasno obvesti uporabnika plačilnih storitev o višini dodatnih nadomestil, preden tak dogovor postane za uporabnika plačilnih storitev zavezujoč.

⁽¹⁾ UL L 124, 20.5.2003, str. 36.

4. Če je glede na naravo zadevne plačilne transakcije ustrezno, sporoči dobavitelj blaga in storitev, ki prejme plačila, na katere se nanaša ta uredba, svojim kupcem za vse izdane račune za blago in storitve v Skupnosti svoj IBAN in BIC svojega ponudnika plačilnih storitev.

Člen 5

Obveznosti poročanja o plačilni bilanci

1. Države članice s 1. januarjem 2010 odpravijo nacionalne obveznosti v zvezi s poročanjem o plačilni bilanci na podlagi poravnjav, ki veljajo za ponudnike plačilnih storitev v zvezi s plačilnimi transakcijami njihovih strank za plačila do 50 000 EUR.

2. Brez poseganja v odstavku 1 lahko države članice nadaljujejo zbiranje zbirnih podatkov ali drugih ustreznih enostavno dostopnih podatkov, če tako zbiranje ne vpliva na avtomatsko obdelavo plačil s strani ponudnikov plačilnih storitev in ga lahko ponudniki plačilnih storitev popolnoma avtomatizirajo.

Člen 6

Pristojbina za izmenjavo za čezmejne transakcije z neposredno bremenitvijo

Kadar ni dvostranskega sporazuma med ponudnikoma plačilnih storitev plačnika in prejemnika plačila, se za vse čezmejne transakcije z neposredno bremenitvijo, izvedene pred 1. novembrom 2012, uporablja večstranska pristojbina za izmenjavo v višini 0,088 EUR, ki jo plača ponudnik plačilnih storitev prejemnika plačila ponudniku plačilnih storitev plačnika, razen če so se zadevni ponudniki plačilnih storitev dogovorili o nižji večstranski pristojbini za izmenjavo.

Člen 7

Pristojbina za izmenjavo za nacionalne transakcije z neposredno bremenitvijo

1. Kadar ponudnika plačilnih storitev prejemnika plačila in plačnika uporabljata večstransko pristojbino za izmenjavo ali drugo medbančno dogovorjeno pristojbino za nacionalne transakcije z neposredno bremenitvijo, izvedene pred 1. novembrom 2009, brez poseganja v odstavku 2 in 3 se takšna večstranska pristojbina za izmenjavo ali druga medbančno dogovorjena pristojbina uporablja za vsako nacionalno transakcijo z neposredno bremenitvijo, izvedeno pred 1. novembrom 2012.

2. Če se večstranska pristojbina za izmenjavo ali druga medbančno dogovorjena pristojbina zmanjša ali odpravi pred 1. novembrom 2012, se to zmanjšanje oziroma odprava

uporablja za vse nacionalne transakcije z neposredno bremenitvijo, izvedene pred navedenim datumom.

3. Če med ponudnikoma plačilnih storitev prejemnika plačila in plačnika obstaja dvostranski sporazum za nacionalne transakcije z neposredno bremenitvijo, se odstavka 1 in 2 ne uporabljata za nacionalne transakcije z neposredno bremenitvijo, izvedene pred 1. novembrom 2012.

Člen 8

Dostopnost za transakcije z neposredno bremenitvijo

1. Ponudnik plačilnih storitev plačnika, dosegljiv za nacionalne transakcije z neposredno bremenitvijo v eurih na račun tega plačnika, je v skladu s sistemom neposrednih bremenitev dosegljiv tudi za transakcije z neposredno bremenitvijo v eurih, ki jih sproži plačnik prek ponudnika plačilnih storitev, ki se nahaja v kateri koli državi članici.

2. Odstavek 1 se uporablja samo za transakcije z neposredno bremenitvijo, ki so potrošnikom na voljo v okviru sistema neposrednih bremenitev.

3. Ponudniki plačilnih storitev izpolnijo zahteve iz odstavkov 1 in 2 do 1. novembra 2010.

4. Ne glede na odstavku 3, ponudniki plačilnih storitev iz držav članic, katerih valuta ni euro, izpolnijo zahteve glede transakcij z neposredno bremenitvijo v eurih iz odstavkov 1 in 2 do 1. novembra 2014. Če katera od teh držav članic uvede euro kot valuto pred 1. novembrom 2013, mora ponudnik plačilnih storitev iz te države članice izpolniti zahteve iz odstavkov 1 in 2 v roku enega leta od datuma pridružitve zadevne države članice euroobmočju.

Člen 9

Pristojni organi

Države članice imenujejo pristojne organe, odgovorne za zagotavljanje upoštevanja te uredbe.

Države članice o navedenih pristojnih organih uradno obvestijo Komisijo do 29. aprila 2010. O vsaki naknadni spremembi v zvezi s temi organi nemudoma uradno obvestijo Komisijo.

Države članice lahko imenujejo obstoječe organe, da delujejo kot pristojni organi.

Države članice od pristojnih organov zahtevajo, da učinkovito spremljajo upoštevanje določb te uredbe in sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotavljanje takšnega upoštevanja.

Člen 10

Pritožbeni postopki za domnevne kršitve te uredbe

1. Države članice določijo postopke, ki uporabnikom plačilnih storitev in drugim zainteresiranim stranem omogočajo predložitev pritožb pristojnim organom za domnevne kršitve te uredbe s strani ponudnikov plačilnih storitev.

Države članice lahko v ta namen uporabijo ali razširijo obstoječe postopke.

2. Če je ustrezno in brez poseganja v pravico do vložitve tožbe na sodišču v skladu z nacionalnim procesnim pravom, pristojni organi obvestijo stranko, ki je vložila pritožbo, o možnih izvensodnih pritožbenih postopkih in postopkih za reševanje sporov, vzpostavljenih v skladu s členom 11.

Člen 11

Pritožbeni postopki in postopki za izvensodno reševanje sporov

1. Države članice vzpostavijo ustrezne in učinkovite izvensodne pritožbene postopke in postopke reševanja sporov med uporabniki plačilnih storitev in njihovimi ponudniki plačilnih storitev, za spore v zvezi s pravicami in obveznostmi, ki izhajajo iz te uredbe, za kar, kadar je to ustrezno, določijo obstoječe organe, ali ustanovijo nove.

2. Državne članice uradno obvestijo Komisijo o teh organih do 29. aprila 2010. O vsaki naknadni spremembi v zvezi s temi organi nemudoma uradno obvestijo Komisijo.

3. Države članice lahko določijo, da se ta člen uporablja le, če je uporabnik plačilnih storitev potrošnik ali mikro-podjetje. V tem primeru države članice o tem ustrezno uradno obvestijo Komisijo.

Člen 12

Čezmejno sodelovanje

Pristojni organi in organi, odgovorni za pritožbene postopke in postopke za izvensodno reševanje sporov iz različnih držav članic iz členov 9 in 11, dejavno in hitro sodelujejo pri reševanju čezmejnih sporov. Države članice zagotovijo, da pride do takšnega sodelovanja.

Člen 13

Kazni

Brez poseganja v člen 17 države članice do 1. junija 2010 določijo predpise o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve te

uredbe, in sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev njihovega izvajanja. Te kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne. Države članice sporočijo te predpise Komisiji do 29. oktobra 2010 in jo nemudoma uradno obvestijo o vseh njihovih naknadnih spremembah.

Člen 14

Uporaba za valute razen eura

1. Država članica, ki nima eura za svojo valuto in ki sklene razširiti uporabo te uredbe, razen členov 6, 7 in 8, na svojo nacionalno valuto, o tem uradno obvesti Komisijo. To uradno obvestilo se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*. Razširjena uporaba te uredbe začne učinkovati štirinajsti dan po takšni objavi.

2. Država članica, ki nima eura za svojo valuto in ki sklene razširiti uporabo členov 6, 7 in 8 ali poljubne kombinacije teh členov na svojo nacionalno valuto, o tem uradno obvesti Komisijo. To uradno obvestilo se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*. Razširjena uporaba členov 6, 7 in 8 začne učinkovati štirinajsti dan po navedeni objavi.

3. Državam članicam, ki so do 29. oktobra 2009 že podale uradno obvestilo v skladu s členom 9 Uredbe (ES) št. 2560/2001, ni treba poslati uradnega obvestila iz odstavka 1 tega člena.

Člen 15

Revizija

1. Komisija do 31. oktobra 2011 predloži Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Evropski centralni banki poročilo o ustreznosti odprave nacionalnih obveznosti v zvezi s poročanjem o plačilni bilanci na podlagi poravnave. Poročilo po potrebi priloži predlog.

2. Komisija do 31. oktobra 2012 predloži Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Evropski centralni banki poročilo o uporabi te uredbe, ki mu po potrebi priloži predlog. Poročilo obravnava zlasti:

(a) uporabo IBAN in BIC v zvezi z avtomatizacijo plačil;

(b) ustreznost zgornje meje iz člena 3(1); in

(c) razvoj dogodkov na trgu v zvezi z uporabo členov 6, 7 in 8.

*Člen 16***Razveljavitev**

Uredba (ES) št. 2560/2001 se razveljavi s 1. novembrom 2009.

Sklicevanja na razveljavljeno uredbo se štejejo kot sklicevanja na to uredbo.

*Člen 17***Začetek veljavnosti**

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. novembra 2009.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourgu, 16. septembra 2009

Za Evropski parlament
Predsednik
J. BUZEK

Za Svet
Predsednica
C. MALMSTRÖM
